

szerint a főiskolai hallgatók fáklyás sorfalat alkottak, amely között a halottat a bányászzenekar bús hangjai és a bányászok „klopacskájának“ kísérteties kopogása mellett nagyszámu közönség kísérte az utolsó útjára. A minden bűt és örömet elhantoló sirgödörnél az egyházi szertartás után Walek Károly dr. főiskolai rk. tanár, mint az elhunytnek tanítványa és a katedrán utódja, tartotta meg a gyászbeszédet a főiskolai tanári kar nevében, míg a főiskolai hallgatók nevében Petó János, a főisk. ifjusági kör elnöke bucsuzott el volt tanáruktól. Azután lebocsátották végleges helyére a koporsót, miközben az elhunytnek néhány kedves dalát sirta el a cigányzene és ezzel mindnyájunk fájdalmát a könnyek kitöréséig korbácsolta. Végül a nagyszámu koszorunak sirbatétele és a sir behantolása közben megadta a vég-tisztességet a főiskola vadászcsoportja is hármassortüzével.

Igy eltemettük egyikét a legkedvesebb tanárainknak, tagtársainknak. Legyen könnyü neki a föld, békéje teljes és emléke hosszú!

K. M.

A városi erdőtiszték ügye.

Az erdőgazdaság aránylag fiatal ágazata az emberi gazdaságnak, amely egy évszázad előtt még alárendelt szerepet játszott és csak a mult században emelkedett, főként az ipar és kereskedelem nem várt arányokban való fejlődése révén, arra az önállóságra és jelentőségre, amelylyel ma bír.

Ez az aránylag rövid mult, amelyre az erdőgazdaság vissza-tekinthet, némi magyarázatául szolgál annak, hogy ugy maga ez a gazdasági ág, mint annak művelői ma még nem mindenütt foglalják el azt a helyet, amelyre méltán számot tartanak, hanem a teljes értékü elismerésért és érvényesülésért vívott szívós és kitartó küzdelem daczára még napjainkban sem nyugodhatunk meg az e téren eddig már kétségtelenül elért eredményekben, hanem az

elődeink által megkezdett küzdelmet tovább kell vívnunk, még akkor is, ha egy-más tekintetben talán arra a tudatra jutnánk, hogy a teljes sikerre csak utódaink számíthatnak a jobb jövőben.

Ami különlegesen az erdőgazdasági tisztviselők helyzetét illeti, látjuk, hogy az állami erdőtisztek nagy testülete csak igen hosszas és szívos küzdelem után tudta éppen a közelmúltban elérni a teljes egyenjogositást a más szakmákban működő, hasonló képzettségű állami tisztviselőtársaival. Csakis az erdőtiszti kar ezen legnagyobb testülete által végre elért siker bázisára helyezkedve lehet már most a siker kilátásával foglalkozni a nem állami erdőtisztek jogos kívánságaival is.

Ezidőszerint főként a városok szolgálatában álló erdőtisztek jogviszonyainak és javadalmazásának kérdése került napirendre, felidézve *Andrássy Gyula gróf volt belügyminiszternek a „városok állami segítéséről, valamint a városi tisztviselők illetményeinek s egyes szolgálati és jogviszonyainak rendezéséről“* szóló törvénytervezete által, amely múlt évben 166.000 sz. a látott napvilágot és több tekintetben sérelmes a városi (községi) szolgálatban álló erdőtisztekre nézve.

Ez a törvénytervezet, amelylyel kapcsolatosan a városok kétmillió korona állami segílyt kaptak, amely elsősorban a közigazgatási tisztviselők fizetésének rendezésére fordítandó, az erdőtiszteket nem sorozza a közigazgatási tisztviselők közé s ekként kizárja abból a fizetésemelésből, amelyben tiszttársaik részesülnek. Nincsen ugyan kizárva, hogy a városok egyéb jövedelmükből erdőtisztjeik javadalmazását is egy színvonalra ne emeljék a többi tisztviselőkével, egyes ily követendő példákra hivatkozhatnánk is, sok helyen ellenben már is előállott az a helyzet, hogy a városi erdőtisztek eddig paritásos helyzete a többi tisztviselővel szemben megszűnt vagy eddig is mostoha helyzetük viszonylag még kedvezőtlenebb lett.

A törvénytervezet a városok „közigazgatási“ tisztviselőit az állami tisztviselők fizetési osztályaiba sorozza be, még pedig a törvényhatósági joggal felruházott városok tisztviselőit a XI—VI. fizetési osztályba, a rendezett tanácsu városokéit a XI—VIII. fizetési osztályba. Kétségtelen, hogy a törvénytervezet ezzel csak a minimális fizetéseket kívánta megállapítani, hiszen köztudomásu, hogy

sok város lényegesen jobban fizeti tisztviselőit; így pl. több rendezett tanácsu város polgármesterének a javadalmazása meghaladja a VIII. fizetési osztály kereteit.

A városi erdőtiszték egyrésze ma is csak 1600—2000 korona fizetéssel bír. Ezek fájdalmasan érzik, hogy a törvénytervezet az erdőtisztéket nem sorozza fizetési osztályokba, mert ebben az esetben a IX. és VIII. fizetési osztály magasabb javadalmazására számíthatnának. Vannak azután oly városok is, amelyek teljesen kielégítő módon fizetik tisztviselőiket. Ezeknek az erdőtisztéknek a maguk személyére nézve nincs mitől tartaniok, bár tudunk esetet reá, hogy az országnak keleti részében vezető szerepet vivő nagy város néhány év előtt rendezvén tisztviselői fizetését, erdőtisztjét, aki elég jelentékeny erdőterület ügyeit intézi, egyszerűen oly fizetési osztályba sorozta, amelyben most kevesebb a fizetése, mint eddig, anélkül, hogy az illető más téren kárpótlást kapott volna. Ezt a felette igazságtalan és méltánytalan eljárást azonban bizonyára egyik nagyobb hazai város sem követi sem jelenlegi, sem a jövőben alkalmazandó személyzetére nézve. Másként áll a dolog az oly kicsiny városokban, amelyek képviselőtestületében kevés az intelligens elem. Itt az érdekeltek köréből felhangzott az az aggodalom, hogy az erdőtiszt járandóságai törvényesen nem lévén megállapítva, kísérlet fog történni arra, hogy azok még a mai szerény színvonalnál is alább süllyesztessenek.

Nem hiszszük, hogy a törvénytervezet jelen alakjában megmaradhatna, főként ami a fizetési osztályokat illeti, a rendezett tanácsu városok polgármesterei bizonyára elérik, hogy bizonyos számú évek után legalább a VII. fizetési osztálynak megfelelő fizetésben részesüljenek.

Ezt feltételezve, az erdőtiszték fizetésének minimumát olyképen vélnők megszabandónak, hogy a rendezett tanácsu város vezető erdőtisztje, a IX. fizetési osztályon kezdve, megfelelő korpótlékok utján bizonyos számú szolgálati év után elérje a VIII. fizetési osztályt és ebben is annak I. fokozatáig haladjon (4400 K). A törvényhatósági joggal felruházott városokban ugyanez történnék a VII. fizetési osztály első fokozatáig (6000 K), épségben tartva a többi járandóságot (lakás, föld, fa, lótartás stb.). Az alárendelt

erdőtisztek megfelelően alacsonyabb fizetési osztályba volnának sorozva, de a szolgálati évekkel szintén emelkedő járandóságokkal.

Mindez kifejezetten minimum volna, amely nem zárná ki pl. azt, hogy oly rendezett tanácsu városban, amely nagy és jövedelmező erdőbirtokkal bir és egyébként is a törvényes minimumnál jobban fizeti tisztviselőit, a vezető erdőtisztek is megfelelően nagyobb javadalmazásban ne részesüljenek.

A városi erdőtisztek ezen minimális javadalmazását a törvény vagy olyképen állapíthatná meg, hogy az erdőtisztet is a közigazgatási tisztviselők közé sorozza, vagy pedig ettől függetlenül.

Kívánatos volna, hogy az előbbi módhoz forduljon a törvényhozás, mert szoros határ közigazgatási és gazdasági tisztviselők között nem vonható. A városi mérnök, akire a törvénytervezet kiterjed, ép úgy sorozható a közigazgatási, mint a város magángazdaságának egyes ágait intéző tisztviselők közé. Viszont az erdőtiszt, aki a közigazgatás által fölesketett közbiztonsági közeg, joggal sorozható a közigazgatási tisztviselők közé, hiszen a városi erdők adminisztrálása ma már nem tisztán magángazdasági ténykedés, hanem közigazgatási feladat. Ha a városi erdőkkel azonos jogi természetű községi erdők, de sok város erdeje is az 1898. évi XIX. t.-cz. alapján állami kezelésbe vétetett, tehát az *állami* közigazgatás tárgyai lettek, akkor a városok saját kezelésében maradt erdők ügyeinek intézése méltán tekintendő a *városi* közigazgatás egyik tényének, az erdőtisztek pedig közigazgatási tisztviselőknek. Ilyeneként ismertettek el egyébiránt a kormány által már akkor, amikor részükre a féláru utazásra jogositó igazolványok adattak ki.

A törvénytervezet sokkal csekélyebb képzettséggel bíró, minősítéshez egyáltalában nem kötött és jelentéktelenebb hatáskörrel bíró tisztviselők ügyét felkarolja, nagyon igazságtalan tehát, hogy az erdőtisztekre, amelyek a városok vagyonának egyik igen jelentékeny részét gondozzák, nem terjed ki. Hiszen közismert, hogy az erdők jövedelme sok város költségvetésében mily fontos szerepet játszik, amely nélkül a pótdók terhe még sokkal súlyosabban nyomná a lakosság vállait.

A városi erdőtisztek sérelmei azonban nem merülnek ki az anyagiakban, sőt ezeknél lényegesebbeknek kell tartanunk a más téren jelentkező sérelmek orvoslását, hiszen ezek megszüntetésével

bizonyára az anyagi kivánságok is mintegy önműködően teljesül-
nének.

Ezen sérelmek egyikét, a 6 évről 6 évre újból való választását, amely éppen az erdőtisztnél teremt leginkább igen súlyos helyzetet, amely sem a városok, sem az illetők érdekével össze nem egyeztethető, tudvalevően sok városban úgy kerülték meg, hogy az erdőtisztek életfogytiglan való választását, tulajdonképen az 1886. évi XXI. és XXII. t.-cikkkel ellentétben, szabályrendeletileg mondták ki vagy az erdőtiszteket, bár az idézett törvények szerint az előjáróság tagjai, kifejezetten a kezelő- és segédszemélyzethez osztották be, amelyet a közgyűlés életfogytiglan választ. Más városokban azonban a 6 évre való választás divik minden hátrányával s e kérdésnek rendezése, daczára annak, hogy ez ügyben úgy az Országos Erdészeti Egyesület, mint Borsod, Gömör és Heves megyék erdészeti egyesülete a közelmúltban felírt a kormányhoz, még mindig késik és az itt tárgyalt törvénytervezetben sem vétetett figyelembe.

Egy további sérelme az erdőtiszteknek, de magának a városi erdőgazdaságnak is, hogy a vezető erdőtiszt nem tagja a tanácsnak és a városi képviselőtestületnek. A mérnökökkel együtt fájjaljuk törvényeinknek azt az éppen nem korszerű intézkedését, mely szerint a szaktisztviselő a tanácsban nem bir szavazójoggal és csak akkor jelenhetik ott mint véleményező meg, ha külön meghívót kap. Van ugyan ez alól is kivétel, így pl. Brassó városánál, melynek erdőmestere a városi tanácsnak is tagja, de éppen ez illusztrálja a helyzet rendezetlenségét s azt, hogy ma még mily kevés helyen erősödött meg a városok magas intelligenciájú lakosságánál is az a tudat, hogy saját érdekükben áll a szaktisztviselők egyenrangú érvényesülése, annyira, hogy egy elavult törvény korlátainak megkerülésére módot keressenek.

Hasonlóan ferde a helyzete az erdőtisztnak a közgyűlésben. Tartozik ugyan ott megjelenni és a hozzá intézett kérdésekre felelni, de szavazni nincs joga és a szavazás idejére a közgyűlés terméből távoznia kell. Az erdőgazdaság érdekeivel ellentétes álláspontot képviselő tisztviselők és képviselőtestületi tagok kiaknázzák az erdőtiszteknek mostoha helyzetét és gyakran hivatkoznak arra, hogy az erdőtisztek a kezelő- és segédszemélyzethez tartoznak, véle-

ményük tehát nem esik teljes súlylyal latba; ezt a felfogást a belügyminiszter törvénytervezete, amely az erdőtiszteket még jobban elkülöníti tisztáraiktól, még megerősíti.

Éppenséggel nem emeli a városi erdőtisztek munkakedvét, de nincs az ügy érdekében sem, hogy javaslataik a tanácsban és a közgyűlésben avatatlan laikus részéről adatnak elő, aki nem bírja az ügyet, a kellő szakértelem hiányában, megfelelően képviselni és szükség esetén meg is védeni.

Szükség volna tehát oly törvényes intézkedésre, amely szerint a vezető erdőtiszt a városi tanácsnak és a közgyűlésnek szavazati joggal bíró tagja és az erdőszeti ügyek előadója legyen.

Ezzel önként megoldódnék a fizetésrendezésre vonatkozó kívánalom, mert a vezető erdőtiszt ezzel a tanácsnokkal egysorba kerülne, de megoldást nyernének néhol fennálló egyéb ferdeségek is. Így van város, ahol a főiskolai képzettséggel bíró erdőtiszt a gazdasági tanácsnoknak van alárendelve, akitől semmiféle minősítés sem kívántatik meg.

Mindezzel egyidejűleg a városi erdőtiszteket czimkérdése is az állami erdőtiszteket mintájára szabályozható volna.

Nem ötletszerű, a pillanat hatása alatt készülő novellára van tehát szükség, hanem a városok ügyeit a mai kornak megfelelően szabályozó városi törvényre, amely remélhetőleg az erdőtiszteket sérelmeit is megszünteti.

A Tátralomniczon tervezett havasi növénykertről.

Irta: *Vadas Jenő.*

Dr. Darányi Ignác nagynevű volt földmivelésügyi miniszterünknek mindenre kiterjedő figyelmét külföldi útjában nem kerülték ki azok a páratlan szépségű és tudományos tekintetben is nevezetes erdősitések, parkok és növénykertek, amilyenek hazánkban nincsenek és amelyeknek mintájára szépiészeti és tudományos nézőpontból volt miniszterünk nálunk is hasonlókat akart telepíteni.

Ez az akarat teremtette meg a gödöllői „József főherceg liget-fenyőkísérleti telep“-et, melyhez hasonló aligha van Európá-